

KALATALOUDEN EDISTÄMISVAROJEN JAKO 2025

Kalatalouden edistämismisvarojen jako vuonna 2025

Valtion vuoden 2025 talousarviossa on myönnetty momentille 30.40.51 (Kalatalouden edistäminen, siirtomääräraha 3-v) 10 360 000 euron suuruinen määräraha, josta 440 000 euroa on eduskunnan momentille lisäämää. Talousarvion mukaan määrärahaa saa käyttää kalastuslain (379/2015) 82 §:n mukaisista käyttötarkoituksista aiheutuviin menoihin. Eduskunnan päätöksen mukaisesti määrärahasta kohdistetaan 100 000 euroa Suomen Ammattikalastajaliitto SAKL ry:lle, 100 000 euroa Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö ry:lle, 100 000 euroa Pyhäjärvi-instituutille hoitokalastustyöhön, 70 000 euroa Kalatalouden Keskusliitto ry:lle ja 70 000 euroa Suomen Kalankasvattajaliitto ry:lle.

Kalastuslaissa (379/2015) tai hallituksen esityksessä eduskunnalle laiksi kalastuslain muuttamisesta (HE 192/2014 vp) ei ole annettu tarkempia ohjeita määrärahan jakamisesta eri käyttötarkoitusten kesken. Määrärahojen jaon suunnittelussa on kuitenkin nojaututtu mahdollisuuksien mukaan vanhoihin jakokäytäntöihin. Lisäksi suunnittelussa on otettu huomioon eduskunnan valtiovarainvaliokunnan mietinnössä (VaVM 37/2022 vp) esitetty kannanotto liittyen kalatalouden edistämismisvarojen käyttämiseen. Valiokunta katsoi, että momentin määrärahoista aiempaa suurempi osuus tulee ohjata kalastuslaissa tarkoitettuihin kalavesien kestävän käytön ja hoidon suunnittelusta ja toimeenpanosta, ohjaamisesta ja kehittämisestä sekä kalastuksenvalvonnasta aiheutuviin kustannuksiin sekä kalatalousalan neuvontapalvelujen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin. Vuoden 2025 talousarvion valmistelun yhteydessä eduskunnan valtiovarainvaliokunta lausui mietinnössään (VaVM 25/2024 vp), että päätettäessä kalastuksenhoitomaksuista kertyneiden varojen jakamisesta tulee ottaa huomioon etenkin kalakantojen hoidon ja istutusten turvaaminen, ja viittasi samalla hallitusohjelman mukaan toteutettuun kalastuksenhoitomaksun ikäperusteisen maksuvapautuksen muutokseen. Maa- ja metsätalousministeriö toteaa, että kalastonhoitomaksun ikäperusteisen maksuvapautuksen muutoksen vaikutukset momentin 30.40.51 määrärahaan näkyvät ensimmäisen kerran vuoden 2026 talousarviossa.

Edellä mainittu 10 360 000 euroa on tarkoitus jakaa siten, että määrärahasta vähennetään edellä mainittu eduskunnan lisäämä 440 000 euroa, josta Suomen Ammattikalastajaliitto SAKL ry:lle osoitetaan 100 000 euroa, Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö ry:lle osoitetaan 100 000 euroa, Pyhäjärvi-instituutille hoitokalastustyöhön osoitetaan 100 000 euroa, Kalatalouden Keskusliitolle osoitetaan 70 000 euroa ja Suomen Kalankasvattajaliitto ry:lle osoitetaan 70 000 euroa. Jäljelle jäävä 9 920 000 euroa on tarkoitus jakaa seuraavasti:

1. Kalastuslain 82 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaiset käyttötarkoitukset 2 600 000 euroa.

2. Kalastuslain 82 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaiset käyttötarkoitukset 1 440 000 euroa.
  3. Kalastuslain 82 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaiset käyttötarkoitukset 2 040 000 euroa.
  4. Kalastuslain 82 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaiset käyttötarkoitukset 2 910 000 euroa.
  5. Kalastuslain 82 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaiset käyttötarkoitukset 780 000 euroa.
  6. Kalastuslain 82 §:n 2 momentin mukaiset käyttötarkoitukset 150 000 euroa.
1. Kalastuslain 82 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaisiin *kalavesien kestävän käytön ja hoidon suunnittelusta ja toimeenpanosta, ohjaamisesta ja kehittämisestä sekä kalastuksenvalvonnasta aiheutuviin kustannuksiin* varataan valtion talousarvion mukaisesti 2 600 000 euroa. Varoilla rahoitetaan hanketoimintaa, joka edistää kalataloutta. Määrärahasta noin 40 % on tarkoitus jakaa ministeriön toimesta laaja-alaisiin kalatalouden edistämishankkeisiin ja loput po. määrärahasta elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskusten harkinnan mukaan alueellisiin kalatalouden edistämishankkeisiin valtakunnalliset kalatalouden kehittämisstrategiat, alueelliset kalatalouden kehittämisohjelmat sekä niistä valitut painopisteet huomioon ottaen.
  2. Kalastuslain 82 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaisiin *kalatalousalueiden toiminnasta aiheutuviin kustannuksiin* varataan valtion talousarvion mukaisesti 1 440 000 euroa. Varoilla rahoitetaan kalatalousalueiden tekemää kalavesien käytön ja hoidon suunnittelua, kalastusalueiden hallintoa ja kalavesien hoitoa.
  3. Kalastuslain 82 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaisiin *kalatalousalan neuvontapalveluiden järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin* varataan valtion talousarvion mukaisesti 2 040 000 euroa. Varoilla rahoitetaan kalatalouden neuvontapalveluista aiheutuvia kustannuksia. Maa- ja metsätalousministeriö myöntää varat yleisavustuksina kalatalouden neuvontapalveluja tarjoaville tahoille hakemusten perusteella.
  4. Kalastuslain 82 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaisiin *vesialueiden omistajille maksettaviin omistajakorvauksiin* (viehekalastusrasitus vuodelta 2024) varataan valtion talousarvion mukaisesti 2 910 000 euroa.
  5. Kalastuslain 82 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaisiin *maksunkantokuluihin* varataan 780 000 euroa. Kalastonhoitomaksun kannosta valtiolle aiheutuvat kulut koostuvat Metsähallitukselle tehtävän hoitamisesta koituvasta työpanoksesta, kalastonhoitomaksujärjestelmää koskevasta tiedottamisesta, asiakaspalvelusta ja -neuvonnasta, markkinoinnista sekä maksujärjestelmien kehittämisestä ja ylläpidosta.
  6. Kalastuslain 82 §:n 2 momentin mukaan maa- ja metsätalousministeriö voi käyttää maksuvaroja *kalastuslain 94 §:n 1 momentin 2–8 kohdassa tarkoitetuista rekistereistä aiheutuvien menojen maksamiseen*. Edellä mainittujen tietojärjestelmien kehittämiseen ja ylläpitoon varataan 150 000 euroa.

Momentin 30.40.51 määrärahaa saa käyttää myös enintään viittä henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen. Henkilötyövuosikiintiötä käytetään joihinkin kalastuslain 82 §:n 1 kohdassa tarkoitettuihin hankkeisiin, joita toteutetaan valtion virastojen toimesta.